

Foto: Carlo Süßmitch - Fotolia.com

Llibres recuperats, publicacions, propostes

1984

Autor: George Orwell**Títol:** 1984**Edita:** Edicions 62. Barcelona

1984 ens transporta a una societat uniformitzada, totalment dòcil i obedient, dominada pel sistema de l'INSOG (Socialisme anglès). La vida de les persones és supeditada a les bases del partit, no hi ha res de lliure, res espontani, res de diferent i, per tant, no hi ha una identitat individual sinó que tot el que es fa té el propòsit de construir una identitat col·lectiva i així assolir els objectius propis del partit.

Una novel·la que ens mostra els diferents mecanismes i estratègies de control social, tan implícits com explícits, els quals tenen la funció d'assolir un ordre social normatiu i imperant ja sigui a través de la submissió, la identificació o la interiorització de les normes socials establertes.

George Orwell, amb la seva novel·la, porta fins a extrems insospitats el control social i la docilitat dels individus. Si analitzem les sinèrgies socials de la societat de 1984 i les trasludem al context actual ens hauríem de qüestionar fins on pot arribar aquest control en les pràctiques i intervencions que es fan en nom de l'educació social. Pràctiques que moltes vegades, i de manera camuflada, acaben reproduint contextos d'ordre social i de control.

Per una banda, trobem el tipus de llenguatge que s'utilitza, que sovint acaba reforçant els estereotips, la discriminació i l'exclusió social. Un llenguatge dicotòmic

i jeràrquic que reforça les diferències i que encasella, en la majoria dels casos, les persones en un bucle sense sortida. Per l'altra, trobem la figura de l'educador i el lloc que ocupa en la relació educativa, el vincle que estableix amb l'altre i les diferents estratègies que utilitza per a fer front a les dificultats pertinents de cada intervenció. En aquest sentit trobem pràctiques, que sota l'etiqueta d'inclusores i *ben intencionades*, no deixen espai al subjecte per trobar ni les pròpies respostes ni les seves solucions. Pràctiques i institucions que s'apoderen de forma imperial de tots els àmbits de les persones sense deixar espai ni per a la intimitat ni per al desenvolupament més personal i individual. S'institucionalitza la feina, l'habitatge, la sexualitat, l'oci i d'aquesta manera el subjecte queda clausurat en totes les seves facetes.

En definitiva, un seguit de pràctiques i de plantejaments que reforcen el control social i que d'alguna manera construeixen i fabriquen l'altre en funció dels interessos socials i polítics del moment. Per aquest motiu és interessant poder reflexionar sobre els sistemes de control social i l'articulació de la professió en aquestes estructures de control. Pel que fa a això és interessant, en continuïtat amb la novel·la d'Orwell, rellegir autors com Foucault, Erving Goffman o Pedro Garcia Olivo, pensant amb deteniment quin és el paper que fa l'educació social en els citats sistemes de control i de dominació.

Anna Bermejo Navajas